

Nagovor predsednika Državnega sveta RS Alojza Kovšce na posvetu »Prikaz študentskega dela in njegovega vpliva na mlade in razvoj njihovih kompetenc, podjetja in proračun«

Ponedeljek, 10. junij 2019

Spoštovane gospe in gospodje;

cenjena ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti mag. Ksenija Klampfer;

cenjeni kolega državni svetnik Tomaž Horvat;

spoštovani ostali visoki gostje;

dragi državni svetniki in svetnice, poslanke in poslanci;

toplo dobrodošli v dvorani drugega doma slovenskega parlamenta, katerega vrata so vselej odprta za ključna in najbolj pereča vprašanja, ki tarejo našo družbo.

Tema današnjega posveta se nanaša na študentsko delo, ga pravzaprav secira na koščke, da bi lahko razpravljavci in tako strokovna kot splošna javnost uzrli celovito sliko na ta pravzaprav edinstven in zelo kompleksen pojav. S študentskim delom se je srečal skoraj vsakdo od nas, morda v vlogi starša, delodajalca, javnega uslužbenca, delovno aktivnega dijaka in študenta, zato se zdi vsem poznano in blizu. Pa ga res docela poznamo? Smo v svojih ocenah dovolj natančni in dovolj široki po svojem gledišču na problematiko študentskega dela kot takega?

Ureditev študentskega dela ima v Sloveniji že dolgo, 60-letno zgodovino, vse od leta 1959. Namesto da bi slavili njegovo okroglo obletnico, pa se vse bolj zdi, da se le-ta spreminja v kamen spotike mnogih odločevalcev v naši državi. Pa pojdemo po vrsti. Dijakom in študentom je več kot pol stoletja torej omogočeno, da ob šolskih in študijskih dejavnostih opravljajo občasna in priložnostna dela. V tem času je dejavnost doživela vrsto sprememb v smeri večje sistemske urejenosti, večjega prispevanja v javno blagajno, zagotavljanja minimalnega plačila, večjih pristojnosti inšpekcij in nadzora nad regularnim šolajočim statusom. Študentsko delo danes torej ni več enako študentskemu delu izpred nekaj let – po podatkih študentskih servisov je v zadnjih desetih letih študentsko delo številčno upadlo, se podražilo in zakonodajno poostrilo.

Raziskave kažejo na pomembno vlogo študentskega dela kot vira izkušenj za mlade, ki jim odpira vrata do prve zaposlitve. Šolajoči mladi si s študentskim delom izboljšajo socialni status, občasno delo pa jim poleg izkušenj omogoča študij brez najemanja kreditov. Za delodajalce omogoča pokrivanje občasnih potreb po kadrih, nujno potrebno fleksibilnost, vnos novega znanja v podjetja ter kadrovske selekcije in vzgajanje bodočih zaposlenih sodelavcev. Ob tem bi želel spomniti še na čas zadnje finančne in gospodarske krize, ki smo jo državljanke in državljani močno občutili tudi na svojih lastnih žepih, in ko je marsikateri slovenski družini študentsko delo omogočalo golo preživetje več generacij, ne le mladim.

Zaradi neposrednega in posrednega vpliva študentskega dela na skoraj vsako slovensko družino, na študente in dijake, na večino podjetij in na državni proračun si študentsko delo zagotovo zasluži današnjo pozornost.

Spoštovani,

za govornico večkrat poudarjam, da Državni svet ni organ, ki odloča, je pa organ, ki pobude iz javne in civilne sfere prenaša v prostor, kjer se sprejemajo najpomembnejše zakonodajne odločitve. Pri tem dobre zakonodajne odločitve podpira in slabe zavira. Današnji posvet pa ni prvenstveno namenjen politični diskusiji o različnih predlogih zakonov, ki naj bi se v letošnjem letu pripravljali. Namenjen je širši družbeni diskusiji s strokovnimi in interesnimi javnostmi, da izrazijo splošno stališče o temi, ki je relevantno aktualna. Državni svet želi s tovrstnimi posveti okrepiti glas civilne družbe, dati možnost razprave deležnikom in spodbujati k temu, da so njihovi glasovi slišani. Naloga nas vseh je, da iščemo rešitve, ki so sprejemljive za vse, da stopimo kdaj tudi malo nazaj, ker bomo tako prišli lahko lažje skupaj naprej.

Glede na odlično zastavljeno vsebino posveta upravičeno pričakujemo, da bodo poudarki z današnjega posveta pozitivno odmevali na pravih mestih v naši družbeni sferi.

Hvala za pozornost in uspešno razpravo v nadaljevanju.